NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Małopolska Delegatura w Krakowie

DMK.410.18.5.2026

Pan
Jakub Słowik
Prezes Fundacji
Fundacja Zielona Przystań
ul. Piotra Skargi 29a
33-100 Tarnów

Wystąpienie pokontrolne

P/25/086

Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Fundacja *Zielona Przystań*, ul. Piotra Skargi 29A, 33-100 Tarnów[1].

Kierownik jednostki kontrolowanej

Jakub Słowik, Prezes Fundacji *Zielona Przystań*, od 9 marca 2018 r.[2]

Zakres przedmiotowy kontroli

Realizacja zadań publicznych w ramach współpracy z jednostką samorządu terytorialnego.

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2023 r. do 30 stycznia 2026 r.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[3]

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Małopolska Delegatura w Krakowie.

Kontroler

Małgorzata Kram, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/137/2025 z dnia 21 października 2025 r. oraz nr DMK/21/2026 z 5 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-2, 935-936)

[1] Dalej: Fundacja.
[2] Numer KRS: 0000722581.
[3] Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[4] kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Fundacja zrealizowała kontrolowane zadania publiczne, co do zasady, zgodnie z przepisami prawa, postanowieniami umów o udzielenie dotacji oraz gospodarnie, a także osiągnęła zakładane rezultaty dla tych zadań. Podejmowane przez Fundację działania obejmowały obszary określone w statucie a podmiot miał niezbędne doświadczenie w zakresie realizowanych zadań. Podstawowym działaniem realizowanym w ramach zadań zleconych przez Gminę Miasta Tarnowa i Województwo Małopolskie[5] były zadania wymienione w katalogu zawartym w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie[6] (m.in. z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej[7]; działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym; działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka).

Szczegółowa analiza czterech umów zawartych na zrealizowane w 2024 r. zadania publiczne wykazała, że środki dotacji wykorzystano w terminie i zgodnie z przeznaczeniem. Dotrzymano postanowień umownych w zakresie terminów realizacji zadań i przeznaczenia dotacji. Sprawozdania zawierały niezbędne informacje o zrealizowanych zadaniach i poniesionych wydatkach oraz zostały złożone terminowo.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą braku zapisów w *Polityce rachunkowości* dotyczących zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, w szczególności w odniesieniu do prowadzenia ewidencji zdarzeń w ramach otrzymywanych dotacji na realizację zadań publicznych. Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[8]. Wystąpiły także przypadki nieprawidłowego ujmowania kwot operacji w ewidencji księgowej, niewłaściwy sposób opisywania dokumentów księgowych oraz nienależyte wywiązanie się przez Fundację z obowiązków informacyjnych.

[4] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę ogólną w formie opisowej.
[5] Dalej także: WM.
[6] Dz. U. z 2025 r. poz. 1338; dalej: udpp.
[7] Dz. U. z 2025 r. poz. 450 ze zm.
[8] Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.; dalej: uor.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja zadań publicznych w ramach współpracy z jednostką samorządu terytorialnego

Opis stanu faktycznego

W latach 2023–2025 Fundacja prowadziła nieodpłatną działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych mieszczących się w katalogu określonym w art. 4 ust. 1 udpp, na podstawie Statutu Fundacji nadanego 24 stycznia 2018 r. Fundację zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym jako stowarzyszenie nieposiadające statusu organizacji pożytku publicznego i nieprowadzące odpłatnej działalności pożytku publicznego, natomiast prowadzące działalność gospodarczą.

W Statucie wskazano, że celem Fundacji jest m.in.:

- działalność w zakresie odbudowy i podtrzymania umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa);
- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- ochrona i promocja zdrowia;
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- działalność na rzecz osób starszych i w wieku emerytalnym;
- działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

W latach 2023–2025 Fundacja realizowała 10 zadań w ramach finansowania przez jednostki samorządu terytorialnego (dalej: jst) i jedno zadanie w ramach działalności gospodarczej, w tym w dziewięciu przypadkach było to powierzenie realizacji zadania na podstawie art. 13 udpp (otwarty konkurs ofert), a w jednym wsparcie realizacji zadania (dodatki motywacyjne dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej). Ponadto w ramach prowadzonej przez Fundacje działalności gospodarczej zrealizowano jedno zadanie zlecone przez Gminę Miasta Tarnowa (zlecone na podstawie Regulaminu udzielania przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zamówień publicznych)[9].

Zadania realizowane przez Fundację obejmowały następujące zagadnienia[10] ze sfery działalności pożytku publicznego, określone w art. 4 ust. 1 udpp:
1) pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
1a) wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej;
2) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

[9] Umowę zlecenie na usługi o wartości 18 tys, zł zrealizowano w ramach prowadzonej przez Fundację statutowej działalności gospodarczej. Umowa nr DOUS-410-2-23-5/2023 na świadczenie usługi przeprowadzenia indywidualnych warsztatów terapeutycznych – w zakresie usługi społecznej „Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe" dla osób dorosłych.

[10] Zachowano numerację ustawową.

6) ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej[11];
7) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
10) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
13) działalność wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
15) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
31) działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
32) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.

(akta kontroli str. 16-20, 26-42, 882-887)

W latach 2023–2025 Fundacja realizowała dziewięć zadań publicznych[12] (przy czym dwa z nich były kontynuacją umów z lat wcześniejszych zakończonych w 2023 r.), na które otrzymała w latach objętych kontrolą dotacje w łącznej kwocie 5 931,4 tys. zł[13] (w tym 5 844,4 tys. zł od Gminy Miasta Tarnowa i 87,0 tys. zł z WM).

Odpowiednio w kolejnych latach Fundacja otrzymała i wykorzystała:

- w 2023 r.: otrzymana dotacja wyniosła 1 879,4 tys. zł, z której wykorzystano 1 879,3 tys. zł, tj. 99,99% (ŚDS – dotacja: 1 589,5 tys. zł – wykorzystano 100%; CAR – 35,0 tys. zł – wykorzystano 100%; KZMiD 1 – 100,0 tys. zł – wykorzystano 100%; Centrum Wsparcia Rodziny – 75 tys. zł – wykorzystano 100%; Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej – 70 tys. zł – wykorzystano 69,9 tys. zł, tj.99,9%; Tarnowskie Centrum Wsparcia – 10,0 tys. zł – wykorzystano 100%);
- w 2024 r.: otrzymana dotacja wyniosła 2 153,5 tys. zł, z której wykorzystano 2 151,7 tys. zł, tj. 99,9% (ŚDS – dotacja: 1 761,5 tys. zł – wykorzystano 1 761,5, tj. 100%; CAR – 42,0 tys. zł – wykorzystano 41,8 tys. zł, tj. 99,6%; KZMiD 1 – 100 tys. zł – wykorzystano 99,6 tys. zł, tj. 99,6%; KZMiD 2 – 250,0 tys. zł – wykorzystano 248,9 tys. zł, tj. 99,6%);
- w 2025 r.[14] otrzymana dotacja wyniosła 1 898,4 tys. zł, z której wykorzystano 1 698,9 tys. zł, tj. 89,5% (ŚDS – dotacja: 1 648,4 tys. zł – wykorzystano 1 450,0 tys. zł, tj. 88,0%; KZMiD 2 – dotacja: 250 tys. zł – wykorzystano 248,87 tys. zł, tj. 99,6%).

W ramach zorganizowanych przez Gminę Miasta Tarnów i Województwo Małopolskie konkursów, Fundacja złożyła oferty, które zawierały wymagane i rzetelne informacje. W związku z realizacją zadań Fundacja wniosła wkład własny w formie finansowej (1 tys. zł) i osobowej (13,8 tys. zł w wysokości łącznej 14,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 21-25, 922-925, 937-954)

Do szczegółowego badania wytypowano wszystkie cztery umowy dotacji dotyczące realizacji zadań publicznych w 2024 r.[15] Analizą zostały objęte trzy umowy zawarte przez Fundację z Gminą Miasta Tarnowa i jedna zawarta z Województwem Małopolskim, tj.:

---

[11] Dz. U. z 2025 r. poz. 450, 620, 637 i 1211.

[12] Środowiskowy dom samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych*: dalej:* ŚDS (dwie umowy - 7 807,5 tys. zł; Centrum Wsparcia Rodziny – 167,3 tys. zł; Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej – 70 tys. zł; Tarnowskie Centrum Wsparcia Rodziny – 2023 – 10 tys. zł; Klub Zdrowia Matki i Dziecka: dalej KZMiD 1 - 200 tys. zł; CAR – 77 tys. zł; KZMiD 2 - 500 tys. zł. – łączna kwota wartości ww. umów to 8 831,8 tys. zł, a umowy zawarto na okres dłuższy niż objęte szczegółową kontrolą lata 2023-2025 (III kw.).

[13] Kwota ta nie uwzględnia 313,3 tys. zł dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego oraz 18 tys. zł zapłaty za prowadzenie "Warsztatów ruchowo-usprawniających i rozwojowych".

[14] Stan na 30 września 2025 r.

[15] Analiza dotyczyła umów zawartych w 2024 r. oraz umów obejmujących swoim zakresem realizację zadań w 2024 r.

1. Umowa nr DOUS-4220-16-1/2023 z 28 grudnia 2023 r. o *Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych* (dalej: ŚDS), w której wartość zadania w 2024 r. określono na kwotę 1 783,1 tys. zł (dotacja 1 773,5 tys. zł[16] oraz osobowy wkład własny o równowartości 9,6 tys. zł). Kwoty przeznaczone na realizację zadania w kolejnych latach określano w budżecie Gminy Miasta Tarnowa na dany rok; termin realizacji zadania oraz termin poniesienia wydatków dla środków pochodzących z dotacji oraz dla środków pochodzących z innych źródeł ustalono od dnia 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2028 r.
2. Umowa nr DRSPS-410-11/2023 z 30 czerwca 2023 r. o realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pod nazwą: *Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka* (dalej: KZMiD 1) zawarta w oparciu o ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym[17]; wartość zadania określono na kwotę 200 tys. zł, a środki finansowe na realizację zadania zgodnie z umową przekazano w dwóch transzach po 100 tys. zł; termin realizacji zadania ustalono na okres od daty zawarcia umowy do 30 czerwca 2024 r., tj. od 30 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.
3. Umowa nr DOUS-4220-12-1/2024 o realizację zadania publicznego pn.: *Klub Zdrowej Mamy i Dziecka 2024-2025* (dalej: KZMiD 2) zawarta w dniu 15 lipca 2024 r. w oparciu o art. 16 ust. 1 udpp; wartość zadania określono na kwotę 250 tys. zł w sześciu ratach miesięcznych (pierwsza w wysokości 25 tys. zł, pozostałe po 45 tys. zł); termin realizacji zadania oraz termin poniesienia wydatków dla środków pochodzących z dotacji oraz dla środków pochodzących z innych źródeł ustalono od 15 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r.
4. Umowa nr PS-WR-430-18-4/23 o wsparcie realizacji zadania publicznego Województwa Małopolskiego pn. *Centrum Aktywności Rodzinnej* (dalej: CAR) zawarta 22 sierpnia 2023 r. w oparciu o uchwałę nr 1317/23 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 lipca 2023 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w obszarze działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka Rodzinna Małopolska; wartość zadania określono na kwotę 87 tys. zł (w tym 77 tys. zł dotacji i 10 tys. wkładu własnego Fundacji (1 tys. zł wkład finansowy i 9 tys. wkład osobowy); termin realizacji zadania oraz termin poniesienia wydatków dla środków pochodzących z dotacji oraz dla środków pochodzących z innych źródeł ustalono od dnia 1 września 2023 r. do dnia 31 maja 2023 r.

Każda z ww. umów zawierała:

- zapis, że zmiany postanowień umowy wymagają pisemnego uzgodnienia w formie aneksu;
- niezbędną formułę w odniesieniu do zachowania wymogów określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych[18] - dalej RODO), a Fundacja oświadczyła, że spełni w imieniu Zleceniodawcy obowiązek informacyjny zgodnie z wymogami art. 14 RODO i odbierze stosowne oświadczenia;
- postanowienie o zakazie zbywania rzeczy zakupionych ze środków pochodzących z dotacji przez okres 5 lat od dnia dokonania ich zakupu;
- zgodę na dokonywanie przesunięć w zakresie ponoszonych wydatków: w umowie CAR zapisano, że nie wymaga informowania Zleceniodawcy takie przesunięcia wartości środków pomiędzy poszczególnymi kosztami realizacji działań określonymi w kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego, w odniesieniu do kosztu działania,

[16] Wartość po zmianach wprowadzonych aneksami.
[17] Dz. U. z 2022 r. poz. 1608.
[18] Dz. Urz. UE L119 z 04.05.2016, str. 1.

z którego przesuwane są środki jak i do kosztu działania, na które przesuwane są środki, o nie będzie to więcej niż 20%; w umowach KZMiD 1, KZMiD 2 oraz ŚDS zapisano, że *wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności* i mogą być dokonywane w zakresie niewpływającym na zmianę kryteriów wyboru oferty.

W latach 2023–2025 Fundacja realizowała 11 form współpracy finansowej z jst. Podstawą prawną zawartych umów była:

- dla sześciu umów - udpp (w tym czterech z Gminą Miasta Tarnowa i dwóch z Województwem Małopolskim);
- dla dwóch umów - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej[19] oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy[20] i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r.;
- w jednym przypadku - ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym[21];
- w jednym przypadku (wsparcie realizacji zadania, tryb pozakonkursowy) - dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej/dodatek motywacyjny - art. 150 i 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[22] art. 24 ust. 3 i 5 w związku z art. 18 ust. 1 oraz ust. 2 i art. 20 ust. 1 oraz art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej[23] oraz uchwały nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu *Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027* (M.P. z 2024 r. poz. 505);
- w jednym przypadku – zawarcie umowy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, umowa zawarta w oparciu o § 6 ust. 1 Regulaminu udzielania przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zamówień publicznych, których wartość, bez podatku od towarów i usług, jest mniejsza niż kwota 130 000 zł oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[24].

W przypadku 9 umów realizowanych w okresie 2023 – III kw. 2025 r. dotacja została udzielona w trybie otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania. Kwota przyznanej dotacji wynosiła 9 513,6 tys. zł[25]. Kwota wykorzystanej dotacji w okresie objętym kontrolą[26] wynosiła 6 825,6 tys. zł, w tym 79,1 tys. zł wkładu własnego.

W okresie objętym kontrolą ani Gmina Miasta Tarnowa, ani Województwo Małopolskie nie prowadziły kontroli realizacji umów dotacji. Rzetelność sprawozdań składanych przez Fundację nie była kwestionowana zarówno przez Gminę Miasta Tarnowa, jak i przez Województwo Małopolskie.

(akta kontroli str. 53-59, 70, 142-144, 227-239, 368-385, 421-451, 516-550, 596-615)

W odniesieniu do umów realizowanych w 2024 r. Fundacja złożyła oferty realizacji zadań publicznym w zakresie zgodnym z jej działalnością statutową i posiadanym doświadczeniem, a złożone oferty realizacji zadania publicznego, zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 4 udpp, zawierały informację o wcześniejszej działalności organizacji pozarządowej, opisy zakresu rzeczowego zadań, termin i miejsce realizacji zadań oraz kosztorysy z podziałem na rodzaje wydatków

[19] Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.
[20] Dz. U. Nr 238 poz. 1586 ze zm.
[21] Dz.U. z 2022 r. poz. 1608.
[22] Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.
[23] Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.
[24] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320.
[25] Kwota dotacji otrzymanych obejmuje również dotacje wynikające z wcześniejszych umów wieloletnich zakończonych w 2023 r.
[26] W okresie 2023 – III kw. 2025.

w dwóch grupach kosztów (koszty realizacji zadań i koszty administracyjne). Fundacja prowadziła działalność w zakresie, w jakim przystępowała do realizacji zadań publicznych co najmniej od 2018 r., a dany rodzaj/przedmiot działalności był wpisany w jej Statut. Złożone przez Fundację oferty zawierały niezbędną charakterystykę wraz z wykazem zrealizowanych zadań i wskazaniem współpracujących instytucji (np. Gmina Skrzyszów, Gmina Tarnów, Gmina Lisia Góra, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej[27]). Oferty dotyczyły zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 udpp (m.in. z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; ochrony i promocji zdrowia; działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym; działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka). Zgodnie z postanowieniem art. 14 ust. 1 udpp oferty zawierały również opisy zakresu rzeczowego zadań, termin i miejsce realizacji zadań[28], kosztorysy z podziałem na rodzaje wydatków w dwóch grupach kosztów (koszty realizacji zadań i koszty administracyjne).

(akta kontroli str. 394-622)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że organizacja składając oferty wskazała na szerokie doświadczenie, w tym z uwagi na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań", *który jest prowadzony przez Fundację nieprzerwanie od początku 2020 roku. Placówka stanowiła i nadal stanowi podstawowy obszar realizacji zadań publicznych Fundacji, zapewniając wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzinom poprzez działania terapeutyczne, edukacyjne i integracyjne.*

(akta kontroli str. 145-148, 882-887)

Fundacja, zgodnie z art. 9 ust. 3 udpp, nie prowadziła odpłatnej działalności pożytku publicznego. Zgodnie ze Statutem i zapisami w KRS prowadziła działalność gospodarczą m.in. w zakresie opisanym nw. kodami PKD[29]: 55.90. Z - Pozostałe zakwaterowanie; 56.29. Z - Pozostała usługowa działalność gastronomiczna; 59.1 l. Z - Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych; 68.20. Z - Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi; 96.04. Z - Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej; 96.09. Z - Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana.

(akta kontroli str. 16-20, 37-42)

W obowiązującej w Fundacji *Polityce rachunkowości*[30] uregulowano sposób ujmowania w ewidencji księgowej środków pochodzących z dotacji oraz zasad prowadzenia i powiązania w ewidencji księgowej kont dotyczących umów, ale nie określono w niej zasad prowadzenia/tworzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, pomimo że takie konta były stosowane (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Fundacja zawarła 1 lipca 2022 r. umowę na *prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz dokumentacji kadrowo-płacowej przy użyciu techniki komputerowej* z biurem rachunkowo-księgowym. Przedmiotem umowy było w szczególności *bieżące prowadzenie ewidencji syntetycznej i analitycznej w oparciu o własne dekrety sporządzane na dokumentach księgowych dostarczanych przez Zleceniodawcę w oparciu o uor i zakładowy plan kont zatwierdzony przez Zleceniodawcę*. Ponadto w aneksach do ww. umowy ustalono dodatkowe wynagrodzenie dla biura rachunkowego z tytułu

[27] Do 1 października 2023 r. uczelnia nazywała się *Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej.*

[28] Fundacja wynajmowała pomieszczenia od podmiotów prywatnych przeznaczone na realizację zadania: budynek przy ul. Piotra Skargi 29a w Tarnowie (ŚDS) oraz przy ul. M.B. Fatimskiej 59, 33-100 Tarnów (KMiD 1, KMiD 2 oraz CAR).

[29] Polska Klasyfikacja Działalności.

[30] Przyjęta uchwałą Zarządu nr 1/01/0722 z 22 lipca 2022 r., ze zm.

prowadzenia ksiąg rachunkowych i kadr dla zadania publicznego. W sumie w 2024 r. wynagrodzenie biura za analizowane cztery projekty w 2024 r. wyniosło 24,3 tys. zł (odpowiednio w ramach projektów: ŚDS – 15,3 tys. zł; KZMiD 1 – 3,0 tys. zł; KZMiD 2 – 4,8 tys. zł; CAR – 1,2 tys. zł).

Kontrola formalno-rachunkowa dowodów księgowych realizowana była przez pracownika biura rachunkowego. Kontrola merytoryczna, w tym opis wydatku, przypisanie go do właściwego rodzaju kosztów wraz z zamieszczeniem opisu umowy w ramach, której dokonano wydatku ze wskazaniem stron i numeru zawartej umowy dotacyjnej była prowadzona przez koordynatora projektu.

(akta kontroli str. 3-15, 24-25, 43-51, 594-595)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że do obsługi księgowej Fundacji zatrudniono *profesjonalne biuro księgowe, które w momencie wyboru cieszyło się dobrymi opiniami wśród innych organizacji i zdecydowało się prowadzić księgowość Fundacji (nie każde biuro rachunkowe podejmuje się obsługi NGO), a jednocześnie oferowało bardzo konkurencyjne ceny usług w porównaniu do innych podmiotów, co zapewniało obsługę finansową projektów*.

(akta kontroli str. 916-919)

W każdej z czterech szczegółowo analizowanych umów z jst zawarto zapis, że Fundacja była zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego oraz jej opisywania zgodnie z zasadami wynikającymi z uor, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Szczegółowa analiza dokumentacji związanej z wykonaniem czterech umów dotacji realizowanych w 2024 r. wykazała, że w prowadzonej przez podmiot zewnętrzny ewidencji księgowej odnotowywano środki związane z realizacją badanych umów. Wyodrębniona ewidencja księgowa prowadzona była zarówno dla otrzymanych, jak i wydatkowanych środków dotacji (konta zespołu 7 - 735, 740 i zespołu 5 – 501, 510, 513, 517), a także ponoszonych kosztów w ramach zleconego zadania w układzie odpowiadającym pozycjom w kosztorysach. Zapisy księgowe umożliwiały identyfikację poszczególnych operacji księgowych związanych z otrzymaniem i wydatkowaniem każdej z badanych dotacji.

(akta kontroli str. 71-114, 240-543)

W księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki znajdowały się dane w postaci zbioru zapisów księgowych na kontach głównych i kontach pomocniczych prowadzonych dla operacji księgowych dotyczących badanych dotacji (kont, na których dokonano zaewidencjonowania wpływów środków dotacji, uzyskanych przychodów z tego tytułu, poniesionych kosztów).

(akta kontroli str. 24-25)

W badanych umowach dotacji zawarto postanowienia zobowiązujące do prowadzenia przez Fundację wyodrębnionych rachunków bankowych, służących wyłącznie do obsługi każdego z wybranych do kontroli zadań publicznych. W celu realizacji zadań publicznych wskazanych w analizowanych szczegółowo czterech umowach Fundacja prowadziła trzy wyodrębnione rachunki bankowe przeznaczone do wyłącznej obsługi danej dotacji (umowy KZMiD 1 oraz KZMiD 2, realizowane w następujących po sobie dwunastomiesięcznych okresach, obsługiwane były za pomocą tego samego rachunku).

(akta kontroli str. 24-25, 52, 417-595, 658-660, 882-887)

W zawartych umowach ustalono terminy i zakres realizacji zadań. Szczegółowo zbadano cztery umowy realizowane m.in. w 2024 r., tj.:

1. Umowę KZMiD 1 została zawarta 30 czerwca 2023 r. i zrealizowaną w okresie od 30 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r., a wkład własny nie został przewidziany.
2. Umowę CAR została zawarta 28 sierpnia 2023 r. i zrealizowana w okresie od 1 września 2023 r. do 31 maja 2024 r., a wkład własny wyniósł 10 tys. zł (1 tys. finansowy i 9 tys. zł osobowy).

Wartość dotacji wynosiła 77 tys. zł (w 2023 r. I transza dotacji 35 tys. zł, a w 2024 r. II transza dotacji w wysokości 42 tys. zł wypłacona 24 stycznia 2024 r., tj. zgodnie z zawartą umową w terminie 30 dni od daty złożenia przez Zleceniobiorcę sprawozdania częściowego za 2023 r.).

3. Umowę ŚDS, która została zawarta 28 grudnia 2023 r. na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2028 r., a jej realizacja była podzielona na roczne okresy. Wkład własny w 2024 r. wyniósł 18,9 tys. zł (wkład osobowy).
4. Umowę KZMiD 2, która została zawarta 15 lipca 2024 r. i zrealizowana w okresie od 15 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r., a wkład własny wyniósł 4,8 tys. zł (wkład osobowy).

Szczegółowa analiza 30 faktur wykazała, że środki wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem w terminach i zakresie wymaganych umowami. Ponoszone przez Fundację wydatki na zakupy w ramach realizowanych zadań, na które uzyskano z jst dotacje nie przekraczały kwoty 10 tys. zł przyjętej w *Polityce rachunkowości* jako minimalna wartość środka trwałego.

Fundacja, zgodnie z art. 16 ust. 1 udpp, realizując badane zadania publiczne, wykonała je w zakresie i na zasadach określonych w umowie., tj. w określonych w nich terminach wykonania zadań, a koszty zostały poniesione w wyznaczonych umowami terminach (w każdym analizowanym przypadku termin na ponoszenie kosztów i termin realizacji zadania były tożsame).

(akta kontroli str. 655-657, 882-887, 665-794)

W żadnym przypadku nie dokonywano zmian w stosunku do ofert i nie wystąpiły opóźnienia w realizacji zadań.

(akta kontroli str. 217-226, 270-581)

Wypłaty dotacji przez jst nie powodowały problemów z płynnością finansową organizacji. Jst przekazywały środki zgodnie z harmonogramem wypłat, bez opóźnień.

(akta kontroli str. 52, 60-65)

W ramach umowy ŚDS w księgach rachunkowych zarejestrowano 1 242 dowody księgowe na kwoty od 42 groszy do 18,4 tys. zł. Szczegółowo przeanalizowano 10 dowodów księgowych dotyczących zakupów przedmiotów i usług na kwoty powyżej trzech tysięcy na łączną kwotę 51,6 tys. zł (w tym jedna faktura dotyczyła zakupu trzech komputerów), 12 faktur za czynsz (na łączną kwotę 221,4 tys. zł), oraz przykładowe 16 list płac. Koordynatorzy poszczególnych projektów otrzymali w 2024 r. łącznie 138,9 tys. zł (ŚDS-105,9 tys. zł, CAR-2,1 tys. zł, KZMiD 1- 6 tys. zł, KZMiD 2- 15 tys. zł).

W ramach umowy KZMiD 1 w księgach rachunkowych zarejestrowano 140 dowodów księgowych na kwoty od 42,2 zł do 3 tys. zł. Szczegółowo przeanalizowano pięć faktur za czynsz (na łączną kwotę 15 tys. zł), oraz przykładowe 16 list płac osób realizujących projekt (na kwotę 21,1 tys. zł).

W ramach umowy KZMiD 2 w księgach rachunkowych zarejestrowano 263 dowody księgowe na kwoty od 14,70 zł do 8 tys. zł. Szczegółowo przeanalizowano sześć faktur za czynsz (na łączną kwotę 35,6 tys. zł), oraz przykładowe 15 list płac[31] osób realizujących projekt (na kwotę 38,3 tys. zł).

W ramach umowy CAR w księgach rachunkowych zarejestrowano 50 dowodów księgowych na kwoty od 45 zł do 5,7 tys. zł. Szczegółowo przeanalizowano jedyną fakturę za czynsz na kwotę 3 tys. zł oraz jako przykładowe 16 list płac[32] osób realizujących projekt oby koordynującej projekt (na kwotę 15,2 tys. zł).

[31] Wszystkie wydatki powyżej 2 tys. zł.
[32] Wszystkie powyżej 500 zł.

W każdym przypadku koszty te były związane z danym zadaniem, zostały poniesione we wskazanym w umowie okresie, a także spełniały wymogi ich kwalifikowalności określone w umowie (zostały poniesione i przypisane do odpowiednich kosztów wyszczególnionych w kosztorysach załączonych do ofert/umów). Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości związanych z opisem faktur i informacjami o sposobie ich ujęcia w księgach rachunkowych zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W ramach żadnej z umów nie dokonano zakupu towarów na kwotę powyżej 10 tys. zł, tj. kwoty jaka została określona w *Polityce rachunkowości* jako wartość, powyżej której zakupione środki zostaną uznane za składniki majątku, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 i 15 uor.

Na żadnym ze szczegółowo analizowanych dowodów księgowych nie zamieszczono opisów odnoszących się do innych projektów.

(akta kontroli str. 25-26, 71-114, 149-216)

Prezes wyjaśnił, że aby zapobiec podwójnemu finansowaniu *prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową dla poszczególnych zadań finansowanych ze środków dotacji, w tym wyodrębnione konta analityczne, a każdy wydatek był przypisywany do konkretnego projektu oraz źródła finansowania*. *Faktury były odpowiednio dekretowane i opisywane, a dokumenty księgowe weryfikowane pod kątem zgodności z budżetem zadania oraz zapisami umów dotacji. Mimo zaistniałych i uwidocznionych podczas kontroli błędów w opisie niektórych faktur, podejmowano szczególne starania, aby wykluczyć możliwość podwójnego finansowania.*

Ponadto Prezes podał, że projekty miały wyodrębnione, indywidualne rachunki bankowe, prowadzono nadzór nad pracą osób zatrudnionych w różnych projektach Fundacji (odrębne umowy i listy obecności). Dodatkowo wyjaśnił, że w ramach projektów realizowanych przez Fundację nie dokonywano zakupów, które mogłyby być finansowane z różnych projektów i tym samym wykorzystywane w różnych projektach.

(akta kontroli str. 568-575)

W każdej z czterech szczegółowo analizowanych umów zawarto ogólnikowy zapis, że wymagane było stosowanie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[33]. W każdym ze szczegółowo analizowanych dowodów księgowych zaznaczono w opisie, że Pzp nie dotyczyło tego wydatku.

(akta kontroli str. 355-367, 417-420, 510-515, 884)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że *realizowane zadania miały charakter tzw. działań miękkich (społecznych, edukacyjnych), a wydatki dotyczyły głównie usług świadczonych na podstawie umów cywilnoprawnych oraz drobnych zakupów towarów i usług.* Ponadto podał, że *w trakcie realizacji zadań nie udzielano zamówień, których wartość przekroczyłaby próg krajowy 130 000 zł netto, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 Ustawy Prawo zamówień publicznych.* Prezes wskazał, że przed dokonaniem wyboru dostawców towarów oraz wykonawców usług, każdorazowo przeprowadzano rozeznanie rynku (analizę dostępnych ofert w Internecie, bezpośredni kontakt telefoniczny ze sprzedawcami i wykonawcami) i na tej podstawie wybierano najkorzystniejsze oferty z uwzględnieniem ceny, jakości i stabilności świadczonych usług oraz *rzetelności i doświadczenie osób realizujących powierzone zadania* pod kątem prawidłowej realizacji zadań publicznych.

(akta kontroli str. 884, 901-902)

Fundacja nie zlecała wykonywania części zadań przewidzianych w badanych umowach przez inne podmioty lub partnerów.

[33] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.

Fundacja sporządziła i przekazała do jst w wymaganym terminie i formie sprawozdania wg wzoru wskazanego w umowie/ofercie, a koszty pokryte ze środków dotacji i ujęte w dowodach księgowych/dokumentacji źródłowej zostały prawidłowo ujęte w wykazie kosztów znajdującym się w sprawozdaniu. Zgodnie z postanowieniami umów CAR i KZMiD 1 do sprawozdań dołączono spis faktur (CAR - odpowiednia formatka stanowiąca integralną część sprawozdania tworzonego online w generatorze a w KZMiD 1 – załączony do umowy wzór sprawozdania). W pozostałych dwóch badanych umowach powołano się na załącznik nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań[34] i w sprawozdaniu zamieszczono wykaz zawartych umów zlecenia (KZMiD 2) lub wykaz zrealizowanych wydarzeń/imprez (ŚDS). Jednocześnie koszty ujęte w sprawozdaniach nie były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji finansowo-księgowej. Szczegółowy opis znajduje się w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Fundacja nie otrzymała informacji o zatwierdzeniu tych sprawozdań. W przypadku sprawozdania dotyczącego CAR Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego wezwał 13 stycznia 2026 r. Fundację do uzupełnienia sprawozdania w terminie do 27 stycznia 2026 r.[35]

(akta kontroli str. 368-385, 421-451, 516-550, 596-615, 882-887, 929-934)

W badanych umowach realizowanych w 2024 r. wystąpiły przypadki niewykorzystania części środków otrzymanych z badanych dotacji. Środki te[36] zostały zwrócone terminowo na rachunek jst. Łączna kwota zwróconych środków wyniosła 1 957,01 zł[37]. Środki zostały zwrócone zgodnie z art. 251 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[38].

(akta kontroli str. 16-20, 24-25, 661-664, 922-925)

Prezes wyjaśnił, że zwroty dotacji wynikały przede wszystkim z oszczędności wygenerowanych przy zakupach, *w szczególności artykułów spożywczych, których dokładne zaplanowanie jest trudne na etapie planowania kosztorysów. Równocześnie powstałe różnice były efektem dbałości o efektywne gospodarowanie środkami oraz korzystnych warunków cenowych przy realizacji zamówień, co pozwoliło na zoptymalizowanie wydatków w ramach projektów. W związku z powyższym zwrócona do jednostek samorządu terytorialnego kwota 1 957,01 zł stanowiła nadwyżkę wynikającą z oszczędnego i racjonalnego zarządzania dotacjami*.

(akta kontroli str. 908-910)

Fundacja zrealizowała zakładane w umowie cele i rezultaty (opisane ogólnie w ofertach jako odniesienie do liczby uczestników poszczególnych projektów).

Zakładane i osiągnięte rezultaty to m.in.:

CAR – co najmniej 100 osób objętych projektem (faktycznie w 2024 r. objęto projektem 104 osoby); dwa wyjazdy edukacyjno-integracyjne; 20 spotkań warsztatowych (szkoła rodzica); 16 spotkań warsztatowych (rodzinna akademia; dwa wyjazdy edukacyjno-integracyjne oraz 180 jednostek edukacyjnych (45 minut) – konsultacje indywidualne ze specjalistami;

---

[34] Dz. U. z 2018 r. poz. 2057.

[35] Pismem z 27 stycznia 2026 r. Fundacja zwróciła się o przedłużenie przesłania odpowiedzi do 27 lutego 2026 r..

[36] Dotacje udzielone z budżetu jst w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, a w przypadku, gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy, niewykorzystana część dotacji podlega zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji.

[37] W tym KZMiD 1 - 487,27 zł, CAR - 301,07zł i KZMiD 2 - 1 168,67 zł.

[38] Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.

KZMiD 1 – prowadzenie dla co najmniej 360 osób (faktycznie w 2024 r. objęto projektem 236 osób, a w 2023 r. - 255 osób – łącznie 491) działań wspierających rodzicielstwo, działań przygotowujących do roli mamy (np. warsztaty w zakresie nabycia umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjno-higienicznych u noworodków i niemowląt; prowadzenia działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną u kobiet w ciąży i po porodzie (*np. zajęcia fitness, gimnastyka poporodowa i ogólnie usprawniająca, ćwiczenia dna miednicy, badanie i indywidualne zabiegi fizjoterapeutyczne wzmacniające mięśnie brzucha, prowadzenie zajęć gimnastycznych/ ruchowych dla matki i dziecka itp*.); prowadzenia działań aktywizujących i kompensacyjnych dla dzieci w postaci organizacji zajęć grupowych, przeciwdziałania zaburzeniom rozwojowym (*np. zajęcia sensoryczno-motoryczne, korekcyjno-motoryczne, ćwiczenia neurorozwojowe, ćwiczenia integracji bilateralnej, gimnastyka korekcyjna, przeciwdziałanie wadom wymowy u dzieci, zabawy interaktywne dla dzieci, ćwiczenia ogólnorozwojowe u dzieci itp.*); prowadzenia kawiarenki edukacyjnej (*zajęcia edukacyjne w zakresie udzielania pierwszej pomocy u małych dzieci*, *edukacja tematyczna z zakresu profilaktyki nowotworów szyjki macicy i nowotworów piersi u kobiet, wykłady edukacyjne z zakresu zdrowego stylu życia kobiet w okresie prokreacyjnym, warsztaty dla rodziców wspomagające utrzymanie dobrych relacji z dzieckiem*); prowadzenia działań aktywizujących i zajęć poprawiających sprawność fizyczną kobiet oraz zasad lub propozycji prawidłowego żywienia; prowadzenia działań kompensacyjnych dla dzieci w formie indywidualnych konsultacji z fizjoterapeutą, logopedą/neurologopedą; organizacja imprezy plenerowej z zakresu edukacji zdrowotnej;

KZMiD 2 – zaplanowane dla minimum 300 osób (faktycznie w 2024 r. projektem zostały objęte 243 osoby – w czasie pierwszych sześciu miesięcy realizacji zadania) warsztaty pielęgnacyjno-higieniczne dla noworodków, warsztaty karmienia piersią; zajęcia edukacyjne z zakresu właściwego odżywiania; indywidualne i grupowe konsultacje psychologiczne; zajęcia fitness i gimnastyka poporodowa; warsztaty przygotowywania zdrowych posiłków, kawiarenka edukacyjna;

ŚDS – prowadzenie środowiskowego domu samopomocy na 60 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C)[39] (faktycznie w 2024 r. projektem objęto 82 osoby (w ciągu roku następowała rotacja osób z uwagi na uchylenie/wygaśnięcie decyzji); w ramach prowadzonych zajęć zapewniono udział w następujących treningach: umiejętności praktycznych; kulinarny; higieny osobistej; budżetowy; samoobsługi; umiejętności społecznych; poznawczy; relaksacyjny; umiejętności spędzania czasu wolnego. Ponadto zapewniono uczestnictwo w innych formach terapii, tj.: poradnictwo psychologiczne; poradnictwo socjalne; zajęcia logopedyczne; terapii zajęciowej; rehabilitacji ruchowej; rehabilitacji społeczno-zawodowej.

Fundacja zrealizowała zakładane w umowach cele i osiągnęła opisane w nich rezultaty (opisane ogólnie w ofertach jako odniesienie do liczby uczestników poszczególnych projektów, formy i/lub liczby realizowanych zadań).

(akta kontroli str. 240-543, 580-582)

Przeprowadzone oględziny wykazały, że na zakupionych w ramach umowy ŚDS sprzętach (3 laptopy) nie zamieszczono logo/informacji, że zakup był współfinansowany/finansowany ze środków otrzymanych od zleceniodawcy (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

[39] Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy - Dz. U. z 2020 r. poz. 249 ze zm.

W latach 2023–2025 cztery szczegółowo analizowane zadania publiczne realizowane przez Fundację nie zostały objęte kontrolą lub monitoringiem ze strony jst. Niemniej jednak w każdej z umów zwarto zapis o sprawowaniu przez Zleceniodawcę nadzoru nad prawidłowością wykonywania zadania przez Zleceniobiorcę, w tym wydatkowania środków finansowych przekazanych na realizację zadania oraz możliwości przeprowadzenia kontroli w toku realizacji zadania oraz po jego zakończeniu.

W latach 2023–2025 jst nie udostępniały Fundacji nieruchomości na preferencyjnych warunkach na potrzeby działalności organizacji pozarządowej. Fundacja prowadziła działalność w dwóch lokalach wynajmowanych od podmiotu prywatnego/spółdzielni mieszkaniowej, a ponadto wynajmowała pomieszczenie magazynowe od Miejskiego Zarządu Budynków, będącego jednostką organizacyjną Miasta Tarnowa na zwykłych zasadach.

Ponadto Fundacja Korzystała z użyczonego przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie sprzętu. Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań" od początku swojej działalności korzystał z użyczonego wyposażenia, w tym mebli, szafek, stołów, krzeseł oraz sprzętu RTV, które na co dzień wspierają realizację działań i terapii prowadzonych w ośrodku (umowa z dnia 28 grudnia 2023 roku, nr DOUS-4220-16-2/2023).

(akta kontroli str. 71-114, 149-216)

Prezes Fundacji oświadczył, że Fundacja uczestniczyła w pozafinansowych formach współpracy z jst poprzez wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności; udział we wspólnych zespołach o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli jst (Tarnowska Rada Seniorów - nieformalnie); udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych powoływanych przez jst do przeprowadzenia otwartych konkursów ofert; korzystanie z udzielanego organizacjom pozarządowym wsparcia organizacyjnego, merytorycznego i szkoleniowo-doradczego oraz pomoc w nawiązywaniu kontaktów z innymi instytucjami lub organizacjami.

(akta kontroli str. 568-575)

Jako korzyści dla organizacji pozarządowych wynikające ze współpracy z jst Prezes Fundacji wskazał:

1. Wsparcie organizacyjne i merytoryczne – możliwość konsultacji działań, uzgadniania terminów i korzystania z doświadczenia pracowników jst w zakresie realizacji zadań publicznych.
2. Wzmocnienie zaufania społecznego i wiarygodności organizacji – współpraca z jst podniosła prestiż działań prowadzonych przez organizację i ułatwiła pozyskiwanie nowych uczestników oraz partnerów.
3. Dostęp do zasobów lokalnych – udostępnienie infrastruktury, pomieszczeń oraz wsparcie logistyczne przy realizacji zajęć i wydarzeń.
4. Lepsze rozpoznanie potrzeb mieszkańców – dzięki wymianie informacji z jst organizacja mogła lepiej dopasować ofertę działań do rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej.
5. Możliwość długofalowej współpracy – nawiązanie relacji, które stwarzają perspektywę kontynuacji lub rozszerzenia działań w kolejnych latach.

(akta kontroli str. 145-148)

Do barier w realizacji zadań Prezes Fundacji zaliczył wydłużający się czas rozliczania projektów[40] przez Urząd Marszałkowski - procedury często rozpoczynają się z dużym opóźnieniem, co utrudnia płynne zamknięcie działań i rozliczeń finansowych, szczególnie w sytuacji,

[40] Informację o zatwierdzeniu *sprawozdania końcowe z realizacji zadania pn. „Centrum Wsparcia Rodziny", umowa nr 46/PS.XIII/2022 (GRUiZ 1/1981 /PS/2670/22) z dnia 01.08.2022 r.* Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego przekazał Fundacji 15 grudnia 2025 r.

gdy koordynator takiego projektu został zatrudniony w organizacji na czas określony i nie jest etatowym pracownikiem Organizacji (na ogół umowa cywilno-prawna do realizacji zadania).

Prezes Fundacji wskazał, że *dodatkowym utrudnieniem jest brak regularnie organizowanych przez jst szkoleń dotyczących zasad rozliczania dotacji, obowiązujących procedur oraz kwestii administracyjno-prawnych. Organizacje pozarządowe często muszą samodzielnie interpretować przepisy i wytyczne, co zwiększa ryzyko błędów formalnych. Szkolenia i spotkania informacyjne mogłyby znacząco poprawić jakość współpracy oraz usprawnić procesy rozliczeniowe*.

(akta kontroli str. 145-148)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą Fundacja nie miała problemów z dostępem do informacji o możliwości złożenia wniosków o dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Informacje te były pozyskiwane na bieżąco z Biuletynu Informacji Publicznej i strony internetowej www.tarnow.pl (w przypadku Gminy Miasta Tarnowa) oraz za pośrednictwem Generatora eNGO dostępnego na stronie internetowej pod adresem: https://www.pozarzadowa.malopolska.pl/konkursy-trwajace.[41]

Ponadto Prezes wskazał, że w trakcie realizacji projektów nie wystąpiły sytuacje wymagające rezygnacji z zaplanowanych działań ani ograniczenia ich zakresu, a terminy rozstrzygania konkursów ogłaszanych przez jst, a także terminy podpisania umów dotacji oraz przekazania środków finansowych, nie miały wpływu na realizację zadań przez Fundację.

W trakcie realizacji zadań nie spotkano się z problemami dotyczącymi interpretacji postanowień umów o udzielenie dotacji. Nie występowały sytuacje wymagające formalnego występowania o wyjaśnienia czy interpretacje, a wszystkie ewentualne kwestie były na bieżąco rozwiązywane w trybie roboczym (poprzez konsultacje telefoniczne oraz spotkania), co nie wymagało sporządzania korespondencji ani wysyłania pism.

(akta kontroli str. 145-148, 917-919)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W *Polityce rachunkowości* nie określono zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, w szczególności w odniesieniu do prowadzenia ewidencji zdarzeń w ramach otrzymywanych dotacji na realizację zadań publicznych. Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a uor wskazującym, że jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

   W zakładowym planie kont Fundacji, będącym załącznikiem polityki rachunkowości, ustalono wykaz kont księgi głównej (od 010 do 870), ale nie opisano zasad tworzenia kont pomocniczych, ograniczając się do zapisu, że *księgi rachunkowe obejmują (...) księgi pomocnicze*. Tymczasem dla obsługi udzielonych Fundacji dotacji wyodrębniono, poza kontami księgi głównej, następujące konta ksiąg pomocniczych, na których ewidencjonowano operacje gospodarcze dotyczące realizowanych zadań publicznych: 501-I-1 do 501-I-4 i 501-II-1 do

[41] W przypadku środków z Województwa Małopolskiego.

501_II-2 (ŚDS); 510-I-1 do 510-I-11 i 510-II-2 do 510-II-6 (KZMiD 1); 517-(1 do 10)_1; 517-(12 do 16)_1; 517-16_2; 517-II_1 (KZMiD 2); 513-I-1 do 513-I-9 i 513-II-1 i 513-II-2 (CAR).

(akta kontroli str. 3-15, 24-25, 71-114, 149-216, 665-788, 808-887)

Prezes wyjaśnił, że w *obowiązującej w Fundacji polityce rachunkowości wskazano, że koszty każdego realizowanego projektu mają odrębne konto księgowe w ramach zespołu "piątek". (X punkt 8 Polityki rachunkowości). Biuro księgowe tworzy kolejne, odrębne konta analityczne dla każdego zadania.* Ponadto Prezes wyjaśnił, że doszło do *błędu o charakterze organizacyjnym, wynikającego z (...) niedopatrzenia ze strony osoby koordynującej oraz osoby zatrudnionej w biurze księgowym.* Opisy list płac zostały sporządzone na odrębnie wydrukowanej kartce i dołączone do dokumentów w sposób nietrwały (poprzez spięcie z listą płac). W zadaniach późniejszych, tj. KZMID2 oraz ŚDS opisy list płac były nanoszone bezpośrednio na dokumenty w formie nadruku.

(akta kontroli str. 897-903)

2. W przypadku 12 spośród 30 badanych dowodów księgowych oraz wszystkich badanych 63 list płac opisy nie zawierały elementów wskazanych w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor, tj.:
   a) 12 faktur za czynsz w projektach KZMiD 1, KZMiD 2 oraz CAR nie zawierało pełnej informacji o sposobie ujęcia dowodu w księgach rachunkowych; opis dowodu księgowego zawierał informację o sposobie księgowania jedynie tej części kwoty należności za czynsz z danego dowodu księgowego, która była finansowana w ramach realizowanych projektów;
   b) 63 badane listy płac w ogóle nie zawierały informacji o sposobie ujęcia dowodu w księgach rachunkowych.

   Było to niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor, ponieważ dowody księgowe powinny zawierać m.in. stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

   (akta kontroli str. 24-25, 71-114, 149-216, 655-657, 882-887)

   Prezes wyjaśnił, że kwoty *rozliczone w poszczególnych zadaniach wynikały z przypisania kosztów do realizacji konkretnego zadania. Opis wysokości środków własnych „0" odnosił się wyłącznie do kwoty jaką organizacja pokryła w tym zakresie ze środków własnych na koszty realizacji zadania. Pozostała kwota, która nie została ujęta w rozliczeniu przypisanym do zadania nie była związana z realizacją zadania. Błąd jednak polegał na braku poprawności opisu rozksięgowania faktury*. Ponadto Prezes wskazał, że wystąpiła nieprawidłowość po stronie biura rachunkowego, polegająca na niepełnym uzupełnieniu formatki Wn/Ma przez pracownika biura. Wskazał, że przyjęto praktykę sporządzania przez biuro księgowe *Polecenie Księgowania*, w którym zamieszczano szerszy zakres informacji niż *pozwalała na to wcześniej zdefiniowana i nadrukowywana przez nas formatka na odwrocie dokumentu księgowego*. Prezes wyjaśnił, że brak w niektórych przypadkach odpowiednich zapisów wiążących dowód księgowy i odwołanie do właściwego *Polecenia Księgowania*, zostało uznane za element wymagający korekty ze strony Fundacji.

   (akta kontroli str. 897-903)

3. W czterech szczegółowo badanych projektach stwierdzono przypadki nieprawidłowego ujęcia w księgach rachunkowych kwot operacji w wyodrębnionej dla tych zadań ewidencji księgowej. Było to niezgodne z art. 24 ust. 1 uor wskazującym, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Błędy w ujęciu w ewidencji ksiąg rachunkowych dotyczyły przykładowo faktury nr OU/2024/11000058 (dow. Ks. 80/24/KZMD2) na kwotę 13 630,23 zł. Na dowodzie księgowym zamieszczono zapis o zadekretowaniu na kontach pomocniczych w kwocie 7 500 zł. Tymczasem na kontach pomocniczych zaksięgowano w pozycji kosztorysowej 517-16-1 wartość 5 655 zł (zadekretowano 6 000 zł)

a w pozycji kosztorysowej 517-16-2 zaksięgowano 1 845 zł (zadekretowano 1 500 zł). Dodatkowo z porównania ewidencji księgowej ze sprawozdaniami z realizacji zadań wynikały następujące różnice w przypadku poszczególnych zadań:

- ŚDS - kwota zaksięgowana na koncie analitycznym 501 to 1 822,5 tys. zł, w sprawozdaniu wykazano – 1 780,3 tys. zł;
- KZMiD 1 – kwota zaksięgowana na koncie analitycznym 510 to 97,4 tys. zł, w sprawozdaniu wykazano – 99,6 tys. zł;
- KZMiD 2 – kwota zaksięgowana na koncie analitycznym 517 to 258,4 tys. zł, w sprawozdaniu wykazano – 261,4 tys. zł;
- CAR – kwota zaksięgowana na koncie analitycznym 513 to 40,3 tys. zł, w sprawozdaniu wykazano – 46,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 21-25, 655-657, 937-954)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że faktura nr OU/2024/11000058 została błędnie zaksięgowana przez zewnętrzne biuro rachunkowe. Dodał, że pomimo poprawnego opisu i odpowiednich kwot oraz dekretacji błędnie wprowadzono do ksiąg rachunkowych wartości.

Prezes wyjaśnił także, że rozbieżności pomiędzy kwotami wykazywanymi w sprawozdaniach do jst a sumą zapisów na kontach analitycznych dla realizowanych projektów wynikały także z *braku ostatecznej weryfikacji danych po zakończeniu realizacji zadań.* Ponadto Prezes wskazał, że koordynatorzy projektów *opracowują sprawozdania w oparciu o własne zestawienia prowadzone w arkuszach kalkulacyjnych, które są uzupełniane po przypisaniu faktur do konkretnych zadań. Zestawienia te służą do bieżącego monitorowania budżetu i realizacji projektu, jednak nie zawsze odzwierciedlają one w pełni stan formalny wynikający z ksiąg rachunkowych. Z kolei księgowość księguje dokumenty na kontach analitycznych zgodnie z opisami na fakturach oraz zasadami rachunkowości, co w przypadku braku końcowej weryfikacji pomiędzy koordynatorami a biurem rachunkowym mogło prowadzić do utrzymania niezgodności między ewidencją księgową a danymi wykazywanymi w sprawozdaniach.*

(akta kontroli str.145-148, 892-898)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zgodnie z art. 4 ust. 5 uor na kierowniku jednostki ciąży odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości zostaną powierzone innej osobie lub przedsiębiorcy (jak w tym przypadku).

4. W przypadku projektu ŚDS (projekt wieloletni) stwierdzono, że sprzęt/wyposażenie należące do Fundacji nie zostało odpowiednio oznakowane ani jako jej własność, ani jako zakupione ze środków dotacji - m.in. nie oznakowano trzech komputerów Asus zakupionych w ramach dotacji na prowadzenie ŚDS – umowa nr DOUS-4220-16-1/2023. Na żadnym z zakupionych ze środków dotacji komputerów ani innych sprzętów nie zamieszczono informacji o zakupie ze środków dotacji, wymaganych § 6 zawartej umowy nr DOUS-4220-16-1/2023.

(akta kontroli str. 71-114, 149-216, 616-622)

Prezes wyjaśnił, że *w przypadku części sprzętów zakupionych w ramach dotacji, gdzie było to fizycznie możliwe, faktycznie nie umieszczono oznaczeń projektowych ani numerów inwentarzowych. Dodał, że było to niedopatrzenie, wynikające z koncentracji na bieżącej realizacji działań merytorycznych oraz braku wewnętrznego standardu dotyczącego oznakowania rzeczowego. Przeważająca część zakupów to zakupy drobne, które uniemożliwiają umiejscowienie na nich stosownych opisów. Pomimo braku fizycznego oznaczenia sprzętu, wszystkie zakupy są możliwe do zweryfikowania na podstawie dokumentacji finansowej*.

(akta kontroli str. 892-896)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Zmiana zasad polityki rachunkowości z uwzględnieniem zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do obsługi środków dotacji oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, w tym określenie zasad ujmowania w ewidencji księgowej zdarzeń dotyczących projektów/zadań finansowanych ze środków pochodzących z dotacji.
2. Wskazywanie na dowodach księgowych pełnych informacji o sposobie ich ujęcia w księgach rachunkowych.
3. Wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy danymi ujętymi w ewidencji księgowej skontrolowanych zadań publicznych a danymi wynikającymi ze sprawozdań z realizacji tych zadań lub dowodów źródłowych i podjęcie stosownych działań w zależności od rezultatu tych działań (skorygowanie zapisów księgowych w ewidencji lub sprawozdań z realizacji zadań publicznych).
4. Uzupełnienie oznakowania sprzętu/wyposażenia należącego do Fundacji i zakupionego w ramach ŚDS o informację o datę zawarcia umowy i jej numer.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Małopolskiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Kraków, dnia 30 stycznia 2026 r.

Kontroler

Specjalista kontroli państwowej

Małgorzata Kram

/podpisano elektronicznie/

p.o. Dyrektor

Najwyższa Izba Kontroli

Małopolska Delegatura w Krakowie

z up.

Mariusz Gorczyca

p.o. Wicedyrektor

/podpisano elektronicznie/